

Temetői melléklettel CSODATÉVŐ

A RÖSZKEI SZENT ANTAL PLÉBÁNIA
HAVONTA MEGJELENŐ LAPJA

Tartalomból:

Miseszándékok

2. old.

Részlet:

Rainer Maria Rilke:

Történetek a Jóistenről

3. old.

Egyházközségi
hírek

8. old.

Műltidézés

9. old.

Körösné Erdősi Anna:

Halottak Napja (Vers)

10. old.

Ünnepi kipróbált

receptek:

„Sós perenc”

11. old.

Kalendárium:

SZENT GAUDENTIUS

12. old.

Viccek:

13. old.

Rejtvény:

14. old.

Rudnyánszky Gyula:

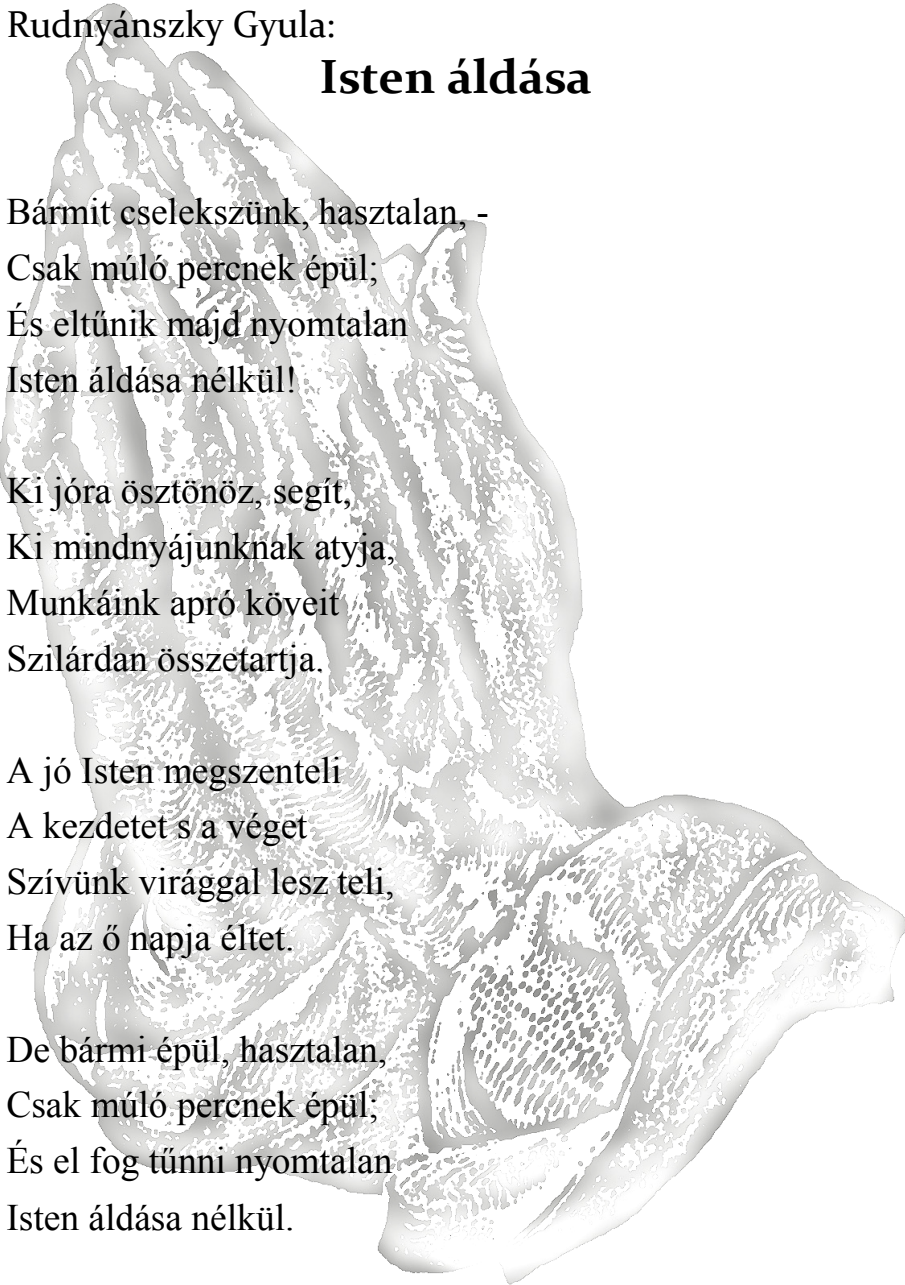
Isten áldása

Bármit cselekszünk, hasztalan, -
Csak múló percnak épül;
És eltűnik majd nyomtalan
Isten áldása nélkül!

Ki jóra ösztönöz, segít,
Ki mindnyájunknak atyja,
Munkáink apró köveit
Szilárdan összetartja.

A jó Isten megszenteli
A kezdetet s a véget
Szívünk virággal lesz teli,
Ha az ő napja éltet.

De bármi épül, hasztalan,
Csak múló percnak épül;
És el fog tűnni nyomtalan
Isten áldása nélkül.

Miseszándékok**November** (az esti szentmise időpontja **17 h**)**SzenteK és
ünnepeink**

1. 2. 3. 4. 5. 6.	Kedd Szerda Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap	Szücs Károly és Szücs Ilona Papp Gábor Ábrahám Antal és Ábrahám Imre 9h: Rózsafüzér Társulat, élő és elhunyt tagjaiért 18h: id. Márki Szilveszter, Szekeres Mária, ifj. Márki Szilveszter	Mindenszentek Halottak napja Szent Szilvia Borromeo Szent Károly Szent Imre herceg Évközi 32. vasárnap Szent Krisztina
7. 8. 9. 10. 11. 12.	Hétfő Kedd Szerda Csütörtök Péntek Szombat	 Császár Mihály és Szekeres Erzsébet; meghalt nagyszülők és gyermekeik: Erzsébet, Margit, Rozália, Piroska, Gizella	Szent Ernő Szent Gottfrid Lateráni Bazilika felszentelése Nagy Szent Leó pápa Szent Márton Szent Jozafát
13.	Vasárnap	9h: Kriván Miklós, Kolonics Etelka 18h:	Évközi 33. vasárnap Magyar szentek és boldogok
14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.	Hétfő Kedd Szerda Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap	Bader Mihály, Szücs Erzsébet Németh István, Módra Erzsébet Sövényházi József, Lajos Erzsébet 9h: Ábrahám Fúrus István, Király Erzsébet 18h:	Szent Hypatiusz-Huba Nagy Szent Albert Skóciai Szent Margit Szent Dénes Szent Jenő Árpádházi Szent Erzsébet Krisztus Király vasárnapja Szent Ödön-Edward
21. 22. 23. 24. 25. 26. 27.	Hétfő Kedd Szerda Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap	Tombácz Vincéné Szakáll Anna Tóth György és Árvai Margit 9h: Lovászi Imréné Császár Piroska és élő családtagok 18h: Bóka János, Bóka és Babarcsi család élő és elhunyt tagjai	Szűz Mária bemutatása Szent Cecília Szent Kelemen Vietnámi szent vértanúk Alexandriai Szent Katalin Szent Konrád Advent 1. vasárnapja Szent Virgil
28. 29. 30.	Hétfő Kedd Szerda		Marchiai Szent Jakab Szent Filoména Szent András apostol

MESE A HALÁLRÓL, S EGY IDEGEN UTÓIRAT

Még mindig a magasba néztem a lassan kialvó égboltra, mikor megszólított valaki:

– Úgy látszik, nagyon érdekli az a fönti ország. Tekintetem hirtelen, mintha lelőtték volna, alázuhant, s rájöttem: a mi kis temetőnk alacsony falához tévedtem, s előttem a fal túloldalán ott állt az ember, lapáttal a kezében, s komolyan mosolygott:

– Én meg inkább ez iránt az ország iránt érdeklődöm – tette hozzá, s a nedves, fekete földre mutatott, amely itt-ott előtűnt a rengeteg hervadt levél alól. Az avar susogva megrezdült, pedig észre sem vettem, hogy föltámadt a szél.

Egyszerre heves iszonyat fogott el, s megkérdeztem:

– Miért csinálja ezt itt?

A sírásó még mindig mosolygott:

– Ez is kenyeret ad... meg aztán, kérem, nem ugyanezt teszi a legtöbb ember? Ők is úgy temetik el az Istent ott, ahogy én itt az embereket. – Fölmutatott az égre, úgy magyarázta: – Az se más, csak jó nagy sír, nyáron vad nefelejcssek nyílnak rajta...

Félbeszakítottam:

– Volt idő, mikor az emberek az égbe temették Istent, ez igaz...

– És most talán másképp van? – kérdezte különös szomorúsággal.

Én meg folytattam:

– Valaha mindenki egy marékra való eget dobott rá, tudom. Csakhogy akkor már nem is volt többé ott, vagy talán haboztam.

– Tudja – vágtam bele újból –, a régi időkben így imádkoztak az emberek. – Kitártam karomat, s önkéntelenül éreztem, hogyan tágul ki a mellkasom. – Akkoriban Isten belévetette magát ezekbe az alázattal és sötétséggel telt szakadékokba, s nem is szívesen tért vissza örök egébe, melyet észrevétlenül mind közelebb vont a föld fölé. De új vallás támadt. S mivel ez nem volt képes az emberekkel megértetni, miben különbözik az ő új istene attól a régitől (ugyanis mihelyt dicsőíteni kezdte, az emberek tüstént egy régi istenre ismertek itt is), hát az új parancsolat hirdetője megváltoztatta az imádkozás módját. Megtanította őket, hogy kulcsolják össze a kezüket s elrendelte: „Látjátok, a mi istenünk azt akarja, hogy így imádkozzunk hozzá, tehát ő más, mint az, akit eddig a karotokba véltetek zárni.”

Az emberek ezt belátták, s a kartáró mozdulat megvetetté és szörnyűvé vált, sőt, később keresztre is szögezték, hogy a kín és halál jelképét mutassa mindenkinek. Mikor Isten legközelebb ismét a földre pillantott, elrémült. A sok összekulcsolt kéz mellé számtalan gótikus templomot építettek, s így a kezek és a tornyok egyformán élesen és mereven szegeződtek neki, ellenséges fegyverek módján. Istennél más a bátorság. Visszatért hát egébe, s mikor észrevette, hogy a tornyok s az új imádságok tovább nőnek mögötte, a túloldalon kiment az égből, így térve ki az üldözés elől. Maga is meglepődött, hogy sugárzó birodalmán túl kezdődő sötétségre bukkan, mely

hallgatagon fogadja. Különös érzéssel ment tovább ebben a félhomályban, mely az emberi szívekre emlékeztette.

Ekkor ötlött föl benne először, hogy az emberek fejében fény világol, szívük azonban ehhez hasonló sötétséggel teli; és sóvárgás fogta el, hogy az emberi szívekben lakozzék s többé ne gondolataik tiszta, hideg, ibernétségében járjon.

Isten folytatta hát útját. Mind sűrűbb lesz körülötte a sötétség, s az éjszakában, melyen keresztülhatol, ott lebeg valami a termékeny barázdák meleg illatából. És nemsokára már nyújtóznak felé a gyökerek a szélesre tárt karú imádság ősi szép mozdulatával. Nincs e világon bölcsőbb a körnél. Isten, aki az egekbe menekül előlünk, a földből tér vissza hozzánk. S ki tudja, talán épp maga lesz az, aki egyszer kiássa itt a kaput...

A sírásó megszólalt:

– De hiszen ez csak mese!

– A mi szánkon – feleltem halkán –, minden mesévé válik, hiszen attól, hogy kimondjuk, még nem történhetett meg.

Az ember egy darabig maga elé nézett. Aztán hirtelen mozdulattal magára kapta kabátját, s megkérdezte:

– Akkor hát együtt mehetünk?

Rábólintottam: – Hazafelé tartok. Bizonyára egy az utunk. De maga nem itt lakik?

Kilépett a kis rácsos kapun, könnyedén visszaillesztette nyikorgó zárába, úgy válaszolt:

– Nem.

Néhány lépés után bizalmasabbá vált.

– Az előbb tökéletesen igaza volt. Furcsa, hogy nem akad senki, hogy ezt a munkát szívesen vállalná, idekint. Régebben eszembe sem jutott. De most, mióta öregszem, jönnek néha olyan gondolataim, különös gondolatok, mint az, az éggel, meg egyebek is. A halál. Mit tudunk róla? Látszólag mindent és talán semmit. Gyakran állnak körül gyerekek, fogalmam sincs, kinek a gyerekei, mikor dolgozom. És épp ilyesmi jár az eszemben. Olyankor ások, mint egy állat, hogy minden erőt kihúzzak a fejemből, és mindet a karom használja el. A sír sokkal mélyebbre sikerül, mint az előírással, és egész hegy nő ki mellette. A gyerekek meg futnak onnét, mikor látják, hogy belevadulok. Azt hiszik, haragszom valamiért.

Eltöprengett rajta.

– Hiszen igazában egyfajta harag is az. Az ember eltompul, azt hiszi, fölébe kerekedett, aztán egyszerre csak... Nem segít semmi, a halál fölfoghatatlan, rettenetes.

Hosszú utcán haladtunk végig, már teljesen lombtalan gyümölcsfák alatt, bal felől megkezdődött az erdő, mint az éjszaka, mely minden pillanatban rántörhet.

– Elmondok magának egy történetet – kockáztattam meg. – Épp addig tart, míg beérünk a faluba.

A sírásó bólintott, rágyújtott kurta, kiszítt pipájára.

Belefogtam a mesébe:

– Volt két ember, egy férfi meg egy nő, szerették egymást. Szeretni, ez azt jelenti, sehonnan semmit el nem fogadni, megfedkezni a világról, mert egyetlen valakitől akarunk megkapni mindent, azt is, ami már a miénk volt, meg ami még soha. Hát ez a két ember így akarta ezt kölcsönösen. De az időben, sok-sok köznapon, mikor annyi minden jön és eltűnik, gyakran még mielőtt igazán megérthetnénk, nem is valósulhat meg ilyen szerelem, az események minden oldalról rántörnek, és a véletlen minden ajtót megnyit előttünk.

Ezért határozta el ez az emberpár, hogy az időből a magányosságba húzódik, messze a város óraüteseitől és lármájától. És ott egy kertben építettek házat maguknak. A háznak két kapuja volt, egy a jobb, egy a bal oldalán. A jobb felőli volt a férfi kapuja, mindaz, ami az övé, azon kellett bejöjjön a házba. A bal felőli pedig a nőé; ami az ő lelke szerint való, annak az alatt a boltív alatt kellett belépnie.

Így is történt. Amelyikük előbb ébredt reggel, fölkel s megnyitotta a maga kapuját. S aztán késő éjszakáig sok minden betért, bár a ház nem volt épp az út szélén. Azokhoz, akik szívesen látják, belép a táj, aztán a fény meg a szél, vállán könnyű illattal s még sok egyéb is. De múltak, alakok, sorsok is belátogattak mindkét kapun, s valamennyi éppolyan egyszerű vendégszeretetben részesült, hogy úgy érezhette, mindig is ebben a pusztai házban lakott. Hosszú időn át így ment ez, s igen boldogan éltek mind a ketten. A bal oldali ajtó valamivel gyakrabban nyílt meg, de a jobb felőlin színeesebb vendégek toppantak be.

Ez előtt várakozott egyik reggel a halál.

A férfi, amint megpillantotta, sietve becsapta ajtaját, s egész napon keresztül szorosan zárva tartotta. Némi idő múltán a bal oldali bejáratnál tűnt föl a halál. A nő remegve vágta be az ajtót, s rátolta a széles reteszt.

Nem beszéltek egymással a dolgról, de mindkét kaput ritkábban nyitották ki, s igyekeztek beérni azzal, ami a házban volt. Persze most már sokkal szegényesebben éltek, mint azelőtt. Tartalékaik megcsappantak, s beköszöntöttek a gondok. Rosszul aludtak, s egyik ilyen hosszú, átvirrasztott éjszakán hirtelen egyszerre füleltek föl valami különös, súrlódó, kopogó zörejre. A ház fala mögül jött, mindkét kaputól egyenlő távolságra, s úgy hangzott, mintha valaki köveket fessegetne ki, hogy új kaput építsen a házfal közepébe.

Ijedtükben mégis úgy tettek, mintha nem vettek volna észre semmi különöset. Beszélgetni kezdtek, természetellenes hangossággal nevettek föl, s mire beléfáradtak, elnémult a falban vájkáló zaj.

Ettől fogva a két kapu végképp zárva maradt. Most már úgy éltek, akár a rabok. Mindketten betegeskedni kezdtek, furcsa képzelődéseik támadnak.

A zaj időről időre megismétlődik. Ilyenkor nevetésre húzzák a szájukat, s közben szívük majd beléhal a félelembe. S tudják mind a ketten, hogy egyre hangosabb és érzékelhetőbb az ásás, és nekik folyton hangosabban kell beszélniük és nevetniük mind fakóbb hangjukon.

Elhallgattam.

– Igen, igen – szólalt meg mellettem útitársam –, így van, ez bizony igaz történet.

– Egy régi könyvben olvastam – tettem hozzá –, és ott előbukkant még valami nagyon figyelemre méltó dolog. Az után a sor után, amelyik elmondja, hogyan jelent meg a halál a nő kapuja előtt, halvány, elmosódott tintával apró csillagocska volt rajzolva. Úgy kukkantott ki a szavak közül, akárcsak a felhők résén, s egy pillanatra eszembe ötlött, ha a sorok félrehúzódnának, kiderülne, hogy csupa csillag áll mögöttük, ahogy olykor meg is történik, ha a késő esti tavaszi égbolt kitisztul. Aztán meg is feledkeztem erről a jelentéktelen körülményről, mígnem a könyv hátsó bekötőtábláján ugyanaz a csillagocska, mint valami tóban tükröződve, újra előtűnt a sima, fényes papirosra, s közvetlenül alatta finoman rótt sorok kezdődtek, melyek hullámként futottak végig a halványan tükröző felületen. Az írás sok helyütt elhomályosult, mégis sikerült csaknem teljesen kibetűznöm.

Ez állt benne:

„Ezt a történetet oly gyakran olvastam el, jóformán naponta, hogy néha már azt hiszem, én magam jegyeztem föl emlékezetemből. De nálam a továbbiakban úgy fordul, ahogy itt leírom.

Az asszony sosem látta a halált, hát gyanútlanul bebocsátotta. Ám a halál nagy sietve, mint akinek nem tiszta a lelkiismerete, így szólt:

– Add ezt oda a férjednek. – S mikor a nő kérdően rápillantott, gyorsan hozzátette:
– Virágmag van benne, igen jófajta virágmag. –

Azzal már ment is, vissza se nézve.

Az asszony kinyitotta a kezében tartott zsákocskát, valóban különös magvak voltak benne, kemény, csúnya szemek. S ezt gondolta: a mag mindig bevégezetlen, jövőbeli. Ki tudja, mi lesz belőle. Nem is adom oda a férjemnek ezeket a rút szemeket, igazán nem ajándéknak valók. Inkább elültetem őket a kerti ágyásba s megvárom, mi kel ki belőlük. Aztán majd odavezetem s elmondom neki, hogyan jutottam ehhez a növényhez.

Így is tett. S aztán éltek tovább, mint addig.

A férfi pedig, mivel örökösen az járt a fejében, hogy a halál ott állt a kapuja előtt, eleinte szorongott, de látván, hogy az asszony éppoly vendégszerető és gondtalan, mint rég, hamarosan maga is újra kitérte kapuja széles szárnyait, s a házba ismét beáradt az élet fénye.

A következő tavaszon az ágyás közepén, a karcsú tűzliliomok közt apró cserje állt. Keskeny, feketés levelei kissé hegyesek, a babéréhoz hasonlóak, s különös fény derengett sötétjükön. A férfi naponta elhatározta, hogy megkérdi, honnét származik ez a növény. De mindig elmulasztotta. Rokon érzés fojtotta bele az asszonyba is a felvilágosítást napról napra. De egyikük részéről az elnyomott kérdés, másikukéról az elő nem merészkedő válasz mindkettőjüket gyakran odavezette a cserjéhez, mely a maga zöldes sötétségében oly furcsamód kirítt a kertből.

S mikor eljött a legközelebbi tavasz, akárcsak a többi növényről, erről a bokorról is gondoskodtak, s elszomorította őket, mikor látták, hogy a körös-körül emelkedő, virágzó tövek közt ez az egy változatlanul, némán és konokul, akárcsak tavaly, minden napfényre süketen áll. Akkor elhatározták, anélkül, hogy elárulták volna egymásnak, hogy a harmadik tavaszon minden erejüket épp ennek szentelik, s mire itt volt az új tavasz, szóttanul, kéz a kézben, teljesítették, amit megfogadtak.

A kert körös-körül elvadult, és a tűzliliomok sápadtabbnak látszottak, mint egyébkor. Ám egyszer, súlyos, borult éjszaka után a csendes, ragyogó reggeli kertbe kilépve látták: az idegen bokor éles, fekete levelei közül halvány, kék virág emelkedett ki, a bimbó burka már minden oldalon megszűkült. Ott álltak előtte együtt némán, és most igazán nem tudtak mit mondani egymásnak. Mert arra gondoltak: kinyílt a halál, és egyszerre hajoltak le, hogy megismerjék a fiatal virág illatát.

Ezóta a reggel óta azonban minden megváltozott a világon."

– Így áll annak a régi könyvnek a bekötőtábláján – fejeztem be.

– És ki írta bele? – sürgetett a sírásó.

– A kézírás nőre vallott – válaszoltam. – De mit ért volna, ha kutatok utána. A betűk egészen elmosódtak, némiképp régimódiak is voltak. Aki írta, valószínűleg rég halott már.

Az ember egészen elmerült gondolataiban. Végül elismerte:

– Hiszen csak mese, mégis úgy megfogja az embert.

– Talán azért, mert ritkán hall efféle történeteket – nyugtattam meg.

– Úgy gondolja? – Kezét nyújtotta felém s én megszorítottam. – De szívesen továbbmesélném. Szabad, ugye?

Bólintottam. Hirtelen eszébe jutott:

– De hát nincs senkim. Kinek is mondanám el?

– Egyszerű: hát a gyerekeknek, akik olykor eljönnek, hogy megnézzék, amint dolgozik. Ugyan ki másnak?

S a gyerekek rendre meg is hallották az utolsó három történetet.

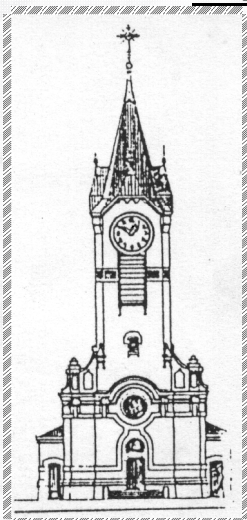
Mindenesetre azt, amelyiket az esti felhők mondtak el, csak részben, ha helyesen tájékoztattak. A gyerekek kicsik, s így jóval távolabb vannak az esti felhőktől, mint mi. Ám ez ennél a történetnél nem is baj.

Jancsi hosszú, válogatott szavakkal előadott szónoklata ellenére rájönnének, hogy a dolog gyerekek között játszódik, s elbeszélésemet mint szakértők, kritikával fogadnák. De jobb is, ha nem tudják meg, mekkora erőfeszítéssel és milyen ügyetlenkedően éljük meg mi azokat a dolgokat, amelyek velük minden fáradság nélkül és egyszerűen megtörténnek.

(Szerkesztette: Ábrahám Judit)

(Rainer Maria Rilke: Történetek a Jóistenről)

Egyházközségi hírek:

Plébánosunkat, **Lizskai Tamást**, a következő telefonszámokon lehet elérni:

06-30-359-1050, 273-260.

Miserend:

kedd-szombat: 17.⁰⁰

vasárnap: 9.⁰⁰ és 17.⁰⁰

A plébánia ügyfélfogadási rendje:

Kedd, Csütörtök, Péntek: 9⁰⁰ - 12⁰⁰ -ig.

A plébánia weboldala:

www.plebaniahivatal.roszkenet.hu

A plébániahivatal ügyfélfogadási rendje novembertől:

kedd, csütörtök, péntek 9-12 óra

NOVEMBERTŐL KEZDVE AZ ESTI SZENTMISÉK PÉNTEK KIVÉTELÉVEL 17 ÓRAKOR KEZDŐDNEK. NOVEMBERBEN A PÉNTEKI MISÉK KEZDÉSI IDŐPONTJA 17.30.

November 27-én, vasárnap a 9 órakor kezdődő szentmisében tartjuk Szent Erzsébet ünnepét. Ebből az alkalomból magyar nyelvű könyveket gyűjtünk a kárpátaljai magyar árvaházak fiataljai részére.

Kérjük, akinek van jó állapotú magyar nyelvű szépirodalmi vagy bármely szakkönyve, **hozza el a misére!**

Adventi időszakban, november 29-től, keddtől péntekig Rorate miséket tartunk 6.30 órai kezdettel.

Ezekben a napokban nem lesznek este szentmisék.

A gyűjtést ezután is folytatjuk Kartal József atya síremlékére. Kérjük, a továbbiakban minden erre a célra szánt összeget személyesen adjanak le Ábrahám Antalné sekrestyésnek vagy a plébániahivatalban.

Köszönjük mindannyiuknak.

Múltidézés egy rejtélyes levelesládából

A csoda

Régi kedves történet beszéli el, hogy egy családjában panaszkodott a szomszédasszonyának:

- Naponta fél kiló húst veszek és mégsem elég ebédre sem, pedig csak négyen vagyunk hozzá.

A másik mosolyogva felelt:

- Én is fél kilót veszek, nyolcan vagyunk hozzá, és mégis annyi marad vacsorára is, hogy éppen elég.

A panaszkodó asszony álmélkodott:

- Hát ez igazán csoda! Nem mondaná meg, hogy hogyan csinálja?

- Oh, ez nagyon egyszerű. Amikor délben feladom a húst és látják, hogy kevés, szeretetből mindegyik a másikat kínálgatja vele, és maga nem eszik, hanem megeszi üresen a főzeléket, jóízűen. Így aztán a hús vacsorára marad és akkor is mindegyik a másikára gondolva, olyan kicsit szel belőle, hogy hozzápótolva a megmaradt főzelékkel és jókora kenyérrel jóllakik mindenki.

A csodának nyitja tehát az volt, hogy az egyik családban nem volt igazi szeretet, mert mindegyik magára gondolt. A másik családban forró szeretet kötötte össze a családtagok szívét és ez a szeretet egymás kedvéért beérte kevesebbrel is megelégedetten.

*

Sokan panaszkodnak, hogy az idei nehéz viszonyok között szegény lesz a karácsony, és nem tudnak úgy ünnepelni, mint máskor. Pedig a karácsonyi boldogság nem az ajándékok tömegén múlik, hanem a szereteten, amellyel egymást megajándékozunk. Ez a szeretet is csodát művelhet!

(Összegyűjtötte: Kiss Gábor)

Körösné Erdősi Anna:

Halottak Napja

Ezen a napon minden más,
Újra mélyen érint meg a gyász.
Nincs már velünk együtt,
Kit ismertünk vagy szerettünk,
Ma lélekben jra együtt lehetünk.

Eszembe jutnak az együtt töltött napok,
Fülemben jra megcsendült a hangod.
Szinte látom minden mozdulatod,
Nem is tudhatod, mennyire fáj hiányod.

Gyertyákat gy jtunk és mécseseket,
Ezek a fények világítsanak Neked.
Örök világosságban - békességben nyugodj,
Soha el nem felejtünk, biztosan Tudod.

Ünnepi kipróbált

Sós perec

Hozzávalók:

- 1 kg liszt
- 5 dl tej
- 5 dkg élesztő
- 2 evőkanál cukor
- 1 evőkanál só
- 1,5 dl étolaj
- +
- 3 evőkanál liszt
- 2 evőkanál só
- 1 tojás

Elkészítés:

Az élesztőt a langyos tejben felfuttatom, a liszttel, 3 evőkanál cukorral, 1 evőkanál sóval és az étolajjal összegyúrom.

Letakarva kicsit pihentetem, majd 32 darabra vágom. Egyenként perecet formálok belőle, és olajjal megkent tepsibe teszem. Tetejét egész tojással megkenem, és nagyon forró (villany sütőben 230 fok) teszem.

Addig a 3 evőkanál lisztet és az 1 evőkanál sót annyi vízzel elkeverem, hogy folyós massa legyen. Ha a perec színesedni kezd, a tetejére csorgatom, és még pár percig visszateszem a sütőbe. Vigyázz, ne száradjon ki!

Mielőtt megsütjük ízlés szerint szórhatunk még a tetejére sót, szezámmagot...

Jó étvágyat!

Kalendárium

November 13.

SZENT GAUDENTIUS

960 - 970 között +Gniezno, 1011 után, október 14.

Gaudentius atyja a csehországi Libice ura, Szlavnik, édestestvére Szent Adalbert, Prága vértanú püspöke volt. Valószínűleg ő is Magdeburgban tanult, mint Adalbert. 988-ban a két testvér Rómába indult azzal a távolabbi céllal, hogy a Szentföldre zarándokolnak. Rómában azonban Gaudentius belépett a Szent Alexius és Bonifác bencés kolostorba, s valószínűleg itt szentelték pappá. 996-ban Adalbertet Prágába, majd Lengyelországba is elkísérte. Részt vett Adalbert Balti- tenger melléki missziójában, és szemtanúja volt vértanúságának.

997 körül a Szlavnik családot Csehországban súlyos üldözés érte, ezért Gaudentius egy időre Lengyelországban, I. Boleszláv udvarában maradt. 997-től 999-ig ismét Rómában tartózkodott, és valószínűleg része volt annak az Adalbert-életrajznak a megírásában, melyet II. Szilveszter pápa készített. 999. december 2-án aláírta III. Ottó oklevelét, mely a Szent Adalbert érsekről nevezett farfai kolostor alapításáról készült.

A lengyel krónikák szerint Gaudentiust 999-ben püspökké szentelték, és 1000 tavaszán I. Boleszláv, III. Ottó és más fejedelmek jelenlétében átvette a gnieznói érsekséget. Gallus Anonymus krónikája beszél egy kiközösítésről, mellyel Gaudentius érsek Lengyelországot büntette, azt azonban nem mondja meg, hogy pontosan mikor és ki ellen irányult, csak a II. Mieszkó király halála után (1034) kitört zavargásokhoz kapcsolja. Az újabb kutatások szerint 1034–1038 között komoly viták folytak a latin és a római-szláv rítus hívei között, s Gaudentius valószínűleg a latin mellett tört lándzsát.

Halála évét nem ismerjük, bizonyos, hogy 1011-ben még élt, s valószínűleg jóval később halt meg. A gnieznói katedrálisban temették el, és szentként tisztelték anélkül, hogy hivatalos eljárást folytattak volna. 1038-ban a testét átvitték Prágába.

Életéről így ír Hevenesi Gábor a 17. század végén:

Gaudentius nemcsak vér szerint és a szerzetesi életben volt testvére Szent Adalbertnek, hanem mint apostoltársa is, mert ugyanaz a buzgóság hevítette az igaz hit terjesztéséért. Itáliából ugyanis más kiváló férfiakkal együtt Adalbert Gaudentiust is magával vitte Csehországba, ahol a brewnowi kolostorban -- melyet Jámbor Boleszláv fejedelmi bőkezűséggel látott el -- kezdték meg a szent életet, s hamarosan példaképei lettek a szerzetesi tökéletességnek. Adalbert magával hozta testvérét Magyarországra is, hogy azt a lelkiületet, melyet Gaudentius a kolostori magányban kialakított, most napvilágra hozza; hogy aki korábban a hit terjesztéséért a falak között lelkesedett, most a küzdőtéren tanúsítsa buzgóságát, és egy pogány nép megtérítéséért fáradozzon. Gaudentiust nemcsak a saját szíve, hanem testvére is lelkesítette, ezért oly serényen és állhatatosan apostolkodott, hogy abban az időben egész Magyarországon nem volt párja abban, ahogyan módot talált a magyar lelkek Krisztus igájába hajlításához. A legnehezebb munkát is vidáman vállalta, és semmit el nem mulasztott, amit a nép fiatal hitének ápolására alkalmasnak látott. Amikor Adalbert Lengyelországba távozott, Gaudentius is vele ment, és Gniezno püspöke lett. Feladatát fáradhatatlanul töltötte be, úgyhogy nyájának nagy hasznára volt, s maga is igen sok érdemet szerzett Istennél, akihez, hogy jutalmát az égben átvegye, jámbor halállal átment.

(Összeállította: Kiss Gábor)

Viccek

K

A katonaorvos megkérdezi a sorozásra jelentkező újoncot:

- Van valami komoly betegsége?
- Igen, van. Rövidlátó vagyok.
- És tudja ezt valamivel bizonyítani?
- Igenis, kérem! Látja főorvos úr ott a falon azt a szöveget?
- Látom.
- Na látja, én nem látom.

K

Az őrnagy, futás közben meg akar győződni a század tájékozódási képességéről és felteszi a kérdést:

- Milyen irányban futunk?
- Déli irányban – hangzik a válasz.
- Honnan tudja? – kérdezi meglepetten az őrnagy.
- Onnan, hogy korog a gyomrom.

K

Az anyós épp búcsúzik a fiatal pártól.

- Kedves vőm uram, igazán nem kellett volna azzal fárasztanod magad, hogy kikísérsz az állomásra – búcsúzik a mama a vonatnál.
- De mama, tessék elhinni, hogy nekem csak öröm, hogy kikísérhetem!

K

Két skót a kiránduláson szakadékba zuhan. Nagy hó van, ezért szerencsésen, szinte karcolás nélkül megmenekülnek. Pár óra múlva mentőexpedíció érkezik a felettük lévő hegycsúcsra, ahonnét lezuhantak. A vezető lekiált nekik:

- Halló, halló, itt a vöröskereszt!
- A két skót egyszerre válaszol:
- Köszönjük, már adtunk!

K

Saját lakásba költözik egy skót fiatalember. Néhány hét elteltével érdeklődnek a szülei, hogy s mint megy sora.

- Milyenek a szomszédaid? – kérdi a mamája.
- Ami azt illeti, kicsit furák – feleli a fi . – Az egyik oldalon egy férfi lakik, aki állandóan a falba veri a fejét, a másik oldalon meg egy nő, aki folyton óbégatva fetreng a földön.
- A helyedben én nemigen mennék át hozzájuk – hangzik az anyai jó tanács.
- Nem is megyek – feleli a fi . – Itthon vagyok egész nap, és f jom a dudámat.

Rejtvény!!!

Húzza ki a felsorolt ország neveket az itt látható ábrából. Az országokat vízszintesen, függőlegesen és átlósan találja. A maradék betűket olvassa össze sorrendben! A megfejtés a Zsoltárok könyvében olvasható gondolat eleje.

"....., lábam nem botladozott."

L	B	U	L	G	Á	R	I	A	É	M	L
R	P	A	L	G	É	R	I	A	T	A	I
E	U	I	B	E	L	G	I	U	M	G	B
A	K	A	M	C	H	I	L	E	S	Y	É
U	A	K	N	K	U	B	A	V	A	A	R
S	N	O	K	D	L	Á	Á	O	P	R	I
Z	A	N	I	S	A	J	Z	M	E	O	A
T	D	G	N	É	C	L	E	Á	R	R	S
R	A	Ó	A	I	R	Á	N	N	U	S	M
I	U	D	Á	N	I	A	T	A	T	Z	A
A	A	S	Z	U	D	Á	N	D	T	Á	L
Á	T	O	G	O	L	C	S	Á	D	G	I

ALGÉRIA,
AUSZTRIA,
BELGIUM,
BULGÁRIA, CHILE,
CSÁD, DÁNIA,
IRÁN, KANADA,
KÍNA, KONGÓ,
KUBA, LIBÉRIA,
MAGYARORSZÁG,
MALI, OMÁN,
PERU, RUANDA,
SVÁJC, SZUDÁN,
TOGO

A rejtvényre adott megfejtéseiket **minden hónap 28-ig** várjuk. Leadhatók a szekrétyében, a „Csodatévő” szerkesztőinél, a „Csodatévő fillérek” perselybe vagy Interneten.

Előző rejtvényünkre **sajnos** egyetlen helyes megfejtés sem érkezett:

Az októberi rejtvényünk helyes megfejtése:

1.) „1-f, 2-b, 3-a, 4-e, 5-g, 6-d, 7-c.”

2.) „száz, egyet, megy, megtalálja, örüljetek, elveszett juhomat, mennyben, igaz ember.”

CSODATÉVŐ

A röszei egyházközség havonta megjelenő lapja

Szerkesztette: Ábrahám Judit, Kiss Gábor, Tóth Zoltán

Nyitóoldal képeit rajzolta: Kohn Róbert

Lektorálta: Liszcai Tamás plébános

E-mail: csodatevo@citromail.hu